

DE BUIG-FINANCIËN VAN ZEVENAAR IN PERSPECTIEF

ACTUELE ONTWIKKELINGEN EN TOEKOMSTPERSPECTIEF

BETREFT
AUTEUR(S)
DATUM

Presentatie gemeenteraad
Sanne van der Laan en Joost van Gemenen
3 april 2024

Agenda

- ❖ Hoe werkt de BUIG-financiering ook alweer?
- ❖ Hoe staat gemeente Zevenaar ervoor?
- ❖ Aanpassingen verdeelmodel 2024
- ❖ Waar komt het tekort door?
- ❖ Verwachte toekomstige ontwikkelingen verdeelmodel

BUIG - financiering

❖ **BUIG**: Specifieke uitkering voor Participatiewetuitkeringen en Loonkostensubsidies

Algemene Bijstand

IOAW en IOAZ

Levensonderhoud startende ondernemers (Bbz 2004)

Loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet

❖ Bijstandsbudget Zevenaar volgt uit **objectief verdeelmodel**

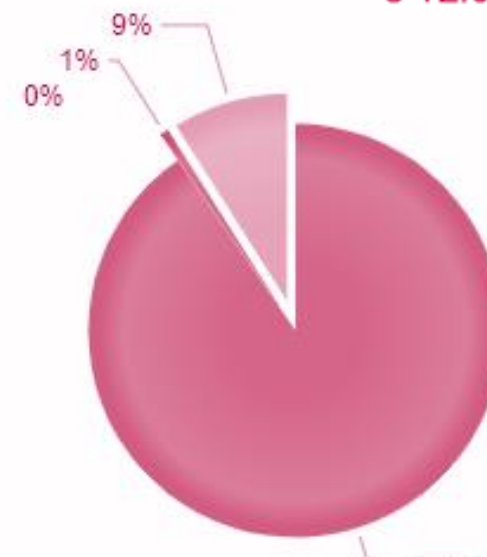
Kenmerken van individuele huishoudens

Kenmerken van buurt en regio

❖ Bijstandskans X huishoudens X uitkeringshoogte

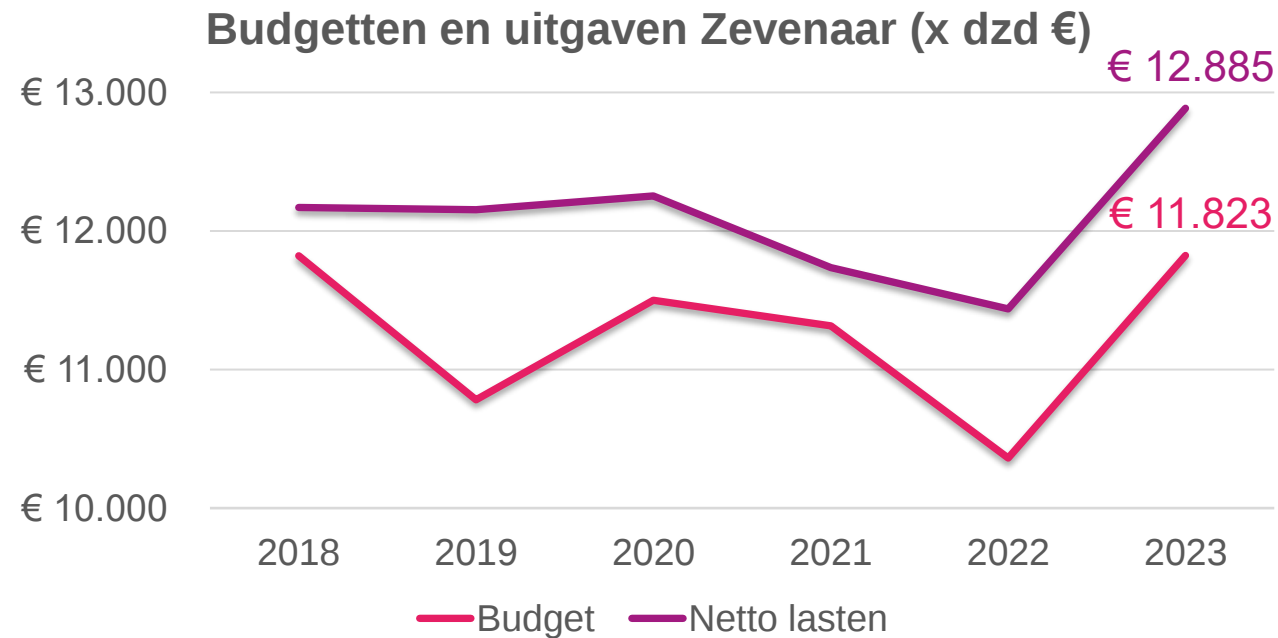
Voorlopig budget gemeente Zevenaar:

€ 12.622.105

- Objectief bepaald budget
- Historisch bepaald budget
- Budget dak- en thuislozen en instellingsbewoners
- Deelbudget loonkostensubsidie

Stand van zaken Zevenaar

	Definitief budget 2023	Voorlopig budget 2024	Budgetmutatie t.o.v. 2023
Nederland (totaal excl. vangnet)	€ 6.656.822.627	€ 6.949.900.494	+ 4,4%
Zevenaar	€ 11.822.866	€ 12.622.105	+ 6,8%

	2021	2022	Voorlopig 2023
Saldo (€)	- 418.852	- 1.077.380	- 1.062.069
Saldo %	- 3,7%	- 10,4%	- 9,0%

Doorontwikkeling verdeelmodel

Aanpassingen verdeelmodel

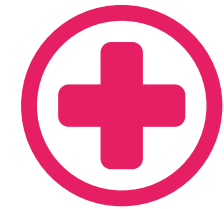
❖ Zorgkosten:

Grens “ hoge zorgkosten” verlaagd

Zorgkosten voor ziekenhuisbezoek; hulpmiddelen; huisarts

Verleden met ggz of zorgkosten

Medicijnen voor epilepsie en pijn

❖ Aandeel studenten en aandeel WW niet meegenomen in model 2024

❖ Herindeling migratieachtergronden

Effect op Zevenaar

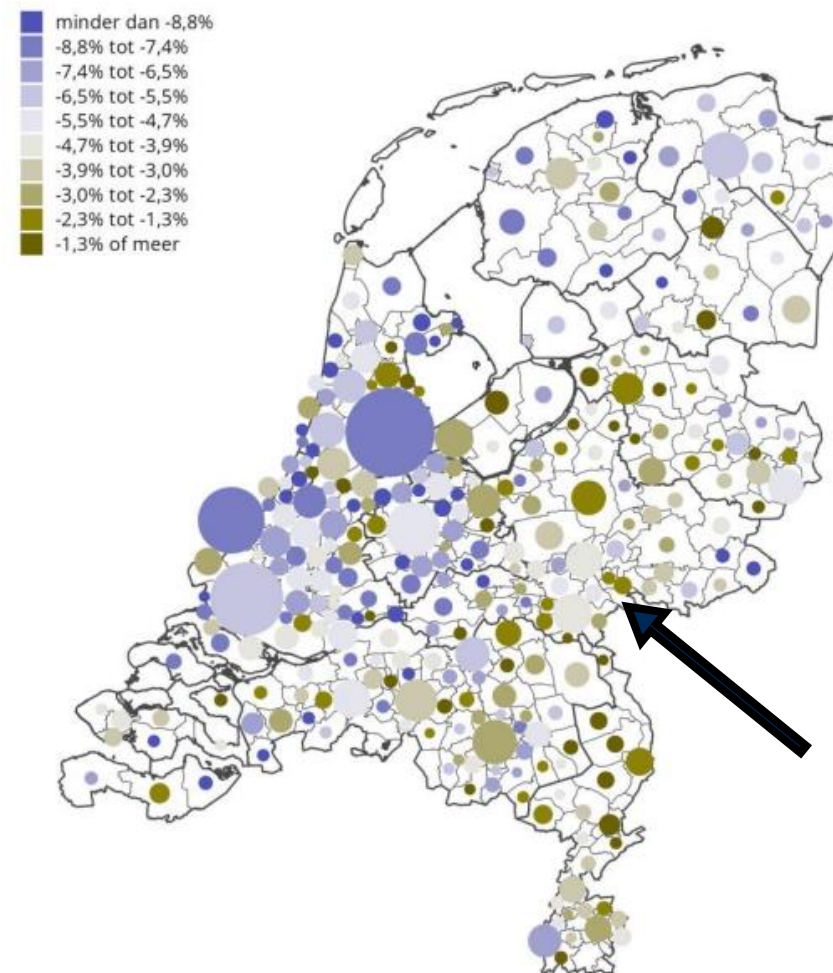
	Aantal huishoudens (model 2024)	
	Zevenaar	Nederland
Totaal aantal huishoudens	17.194	7.434.986
(%) Zorgkosten voor hulpmiddelen	14%	11%
(%) Zorgkosten voor ziekenhuisbezoek	60%	55%
(%) Bovengemiddelde huisartskosten	35%	31%
(%) Verleden met ggz-kosten	35%	32%
(%) Uitgevallen ex-student met psycho-problematiek	1%	1%
(%) Gebruik medicijnen tegen epilepsie en pijn	6%	4%

Het model van 2024 corrigeert beter voor zorggebruik dan in eerdere jaren.

Effect op Zevenaar

- ❖ Afname in bijstandskans op basis van huishoudkenmerken in Zevenaar, echter kleinere afname dan landelijk gemiddelde.

Procentueel verschil bijstandskans o.b.v. huishoudkenmerken

Effect op Zevenaar – regionale kenmerken

❖ Afname in ‘werken niet de norm’ in Zevenaar, echter kleinere afname dan landelijk gemiddelde.

❖ Afname ‘overlast in de buurt’ in Zevenaar, echter gemiddeld genomen een stijging in Nederland

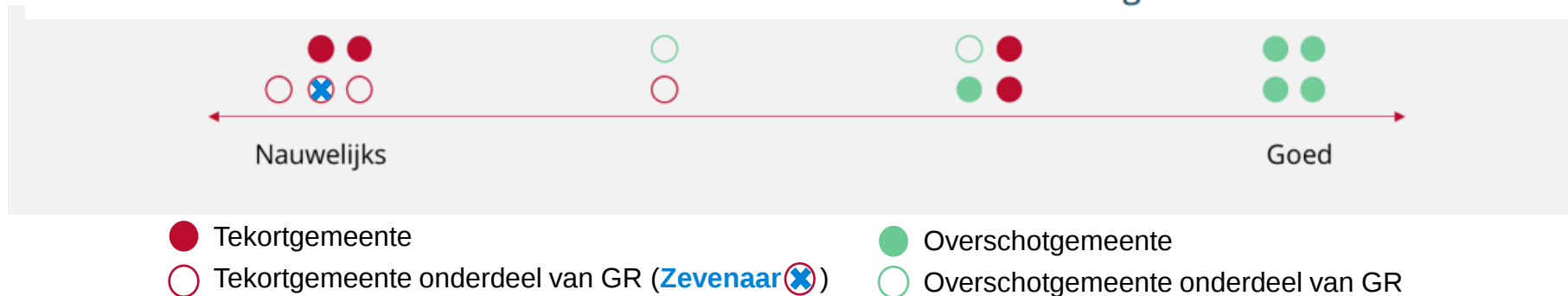
Conclusie

- ❖ Lichte stijging budgetaandeel (ongeveer + €250.000 → + 2%)
- ❖ Veranderingen in het verdeelmodel pakken positief uit (mede door toevoeging van zorg-gerelateerde kenmerken en aanpassing 'werken niet de norm')
- ❖ Het jarenlange tekort is echter niet opgelost (+/- 10%)
- ❖ Weinig handelingsperspectief om objectief budget te verhogen.

... Aan de uitvoeringskant dan?

Tekort lijkt niet aan de uitvoering te liggen...

De tekorten en overschotten van deze gemeenten kunnen voor (maar) een deel verklaard worden vanuit hun keuzes in beleid en uitvoering

Tekorten slecht verklaarbaar vanuit beleid en uitvoering
Verklaringskracht nog kleiner voor (gemeenten in) een GR

Het tekort in **Zevenaar** is “nauwelijks verklaarbaar vanuit de wijze waarop de organisatie vormgegeven is en functioneert” (DBO / AEF, p. 48)

“Dit betekent dat er ook **andere factoren in het spel moeten zijn**, bijvoorbeeld dat de verdeling onvoldoende tegemoet komt aan de specifieke situatie van de betreffende gemeente” (p.6)

... dus we kunnen er niets aan doen?

Een nuance op die conclusie is op zijn plaats.

1. Het onderzoek richt zich primair op landelijke bevindingen; de 'casus Zevenaar' is niet uitvoerig besproken
2. Het rapport laat in het midden of het volledige tekort aan het verdeelmodel ligt
3. Verbetering in de dienstverlening kan nog altijd vruchten afwerpen

De conclusie is wel dat de **financiële uitgangspositie bijzonder lastig** is. Deze context moet meewegen in het bepalen van de ambitie

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN VERDEELMODEL

DATUM

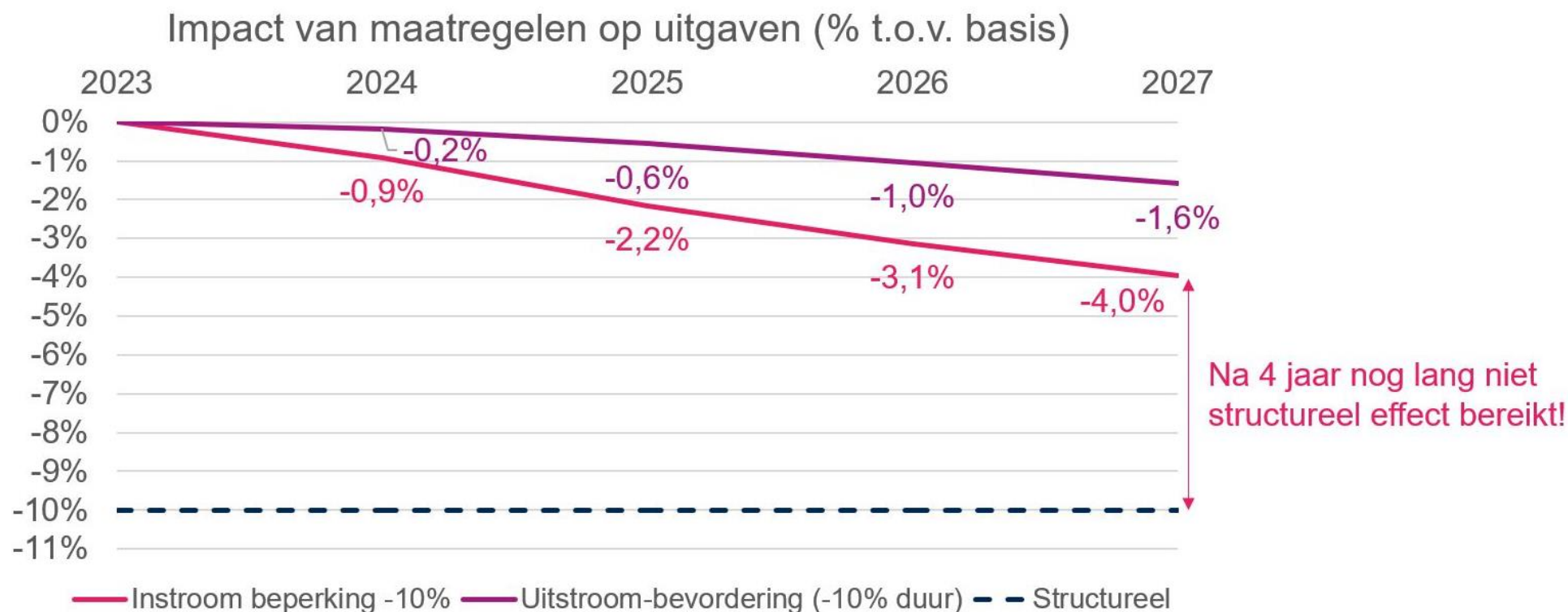
3 april 2024

Gemeenten zijn het zat

Het onderzoek onderstreept dat **geluk en pech een grote rol** spelen in budgetten

Verdeelmodel is technisch uitontwikkeld, maar ongelijk speelveld is niet opgelost

Uitgaven zijn ook beperkt beïnvloedbaar. Gevolg: tekorten zijn structureel van aard

Hoe nu verder?

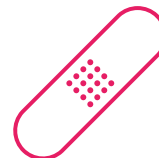
Komend jaar (2025): **geen wijziging**

Korte termijn (2026): **pleisters plakken**

- ❖ Meer geld voor tekortgemeenten?
- ❖ Overschotgemeenten dragen meer bij?
- ❖ Stabilisatie van schommelende budgetten?

Langere termijn: **herijking visie financiering**

- ❖ Participatiewet in Balans = verdeelmodel in balans
- ❖ Uitgaan van vertrouwen in medeoverheden
- ❖ Rekening houden met padafhankelijkheid (granieten bestand)

**EEN BEETJE GELUK
DEELT
ZICHZELF
UIT**

Loesje

Postbus 1045
6801 BA Arnhem www.loesje.nl